

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delavcev delovne organizacije alpina žiri

LETNIK 20

ŠTEVILKA 7

ŽIRI, JULIJ 1982

Srečanje z reprezentanti koristno

Sredi junija smo se v Žireh spet srečali z našimi reprezentanti. Tokrat so bili poleg predstavnikov in strokovnjakov Alpine prisotni tudi predstavniki firme Alpina Sports Corporation in nekateri novinarji.

Kot običajno je bilo srečanje z najboljšimi smučarji, ki vozijo z alpskimi čevlji najprej v sindikalni dvorani.

Uvodoma je spregovoril glavni direktor Tomaž Košir, ki je to simbolično srečanje ocenil kot koristen prispevek v zblizevanju interesov, ki se vključujejo v medsebojno sodelovanje.

Seveda pa moramo vse sile zastaviti za povečevanje izvoza na zahodna tržišča, kar pa brez dvoma lahko mnogo pripomorejo dobri odnosi med ljudmi, ki lahko posredno ali neposredno vplivajo na to.

Vodja tekmovalne službe Alpine Janez Šmitek je predstavil rezultate naših tekmovalcev-representantov, ki so bili prisotni.

Kot ste lahko spremljali že med letom se Grega Benedik,

Tomaž Čizman, Jože Lavtižar, Sašo Robič, Robert Žan in Mojca Dežman vedno bolj približujejo vrhu. Uspehi, ki so jih dosegli, obetajo, da se bodo v nekaj letih s prizadevno vadbo in dobrimi pogoji lahko dobro uvrščali tudi v svetovnem pokalu, kar prinaša že tudi dobre poslovne rezultate firmam, ki jih podpirajo z opremo. O razvoju vrhunskega tekmovalnega čevlja je spregovoril Tone Kavčič. Povedal je, da razvoj tega čevlja še ni zaključen in nanizal vprašanja, ki jih bo treba še rešiti v zvezi s tem.

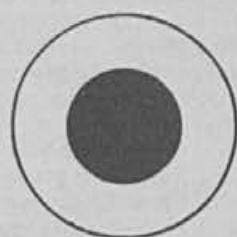
Ob koncu srečanja je glavni direktor DO izročil najboljšim tudi praktične nagrade, ki pa jih bodo lahko koristili tudi za uspešno dopolnilno vadbo. Nekateri so namreč dobili dirkalna

kolesa, drugi pa obleko za deskanje.

Ugotavljamo, da so taka, sedaj že tradicionalna srečanja, še potrebna. Pa morda ne le z najboljšimi reprezentanti, temveč tudi z drugimi tekmovalci, ki vozijo z našimi čevlji. Tako bo ta stik pripomogel tudi k hitrejšemu razvoju naših čevljev. Vsem smučarjem in njihovim trenerjem pa tudi staršem želimo prijetne počitnice, da si bodo nabrali novih telesnih in duševnih moči za naslednjo naporno sezono.

Vemo namreč, da je uspeh tekmovalcev odvisen od sile različnih okoliščin, med drugim tudi razmer v katerih delajo in živijo. N. P.

VELIKO LAHKO NAREDIMO DOMA

Naša proizvodnja smučarske obutve je že tako od vsega začetka usmerjena v izvoz. V sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah, ko je izvoz pogoj za nadaljevanje proizvodnje, se srečujemo z resnimi težavami. V cilju, da bi kljub temu izpolnili izvozne obveznosti, je bilo več začasnih premestitev z režijskih delovnih opravil v proizvodnjo.

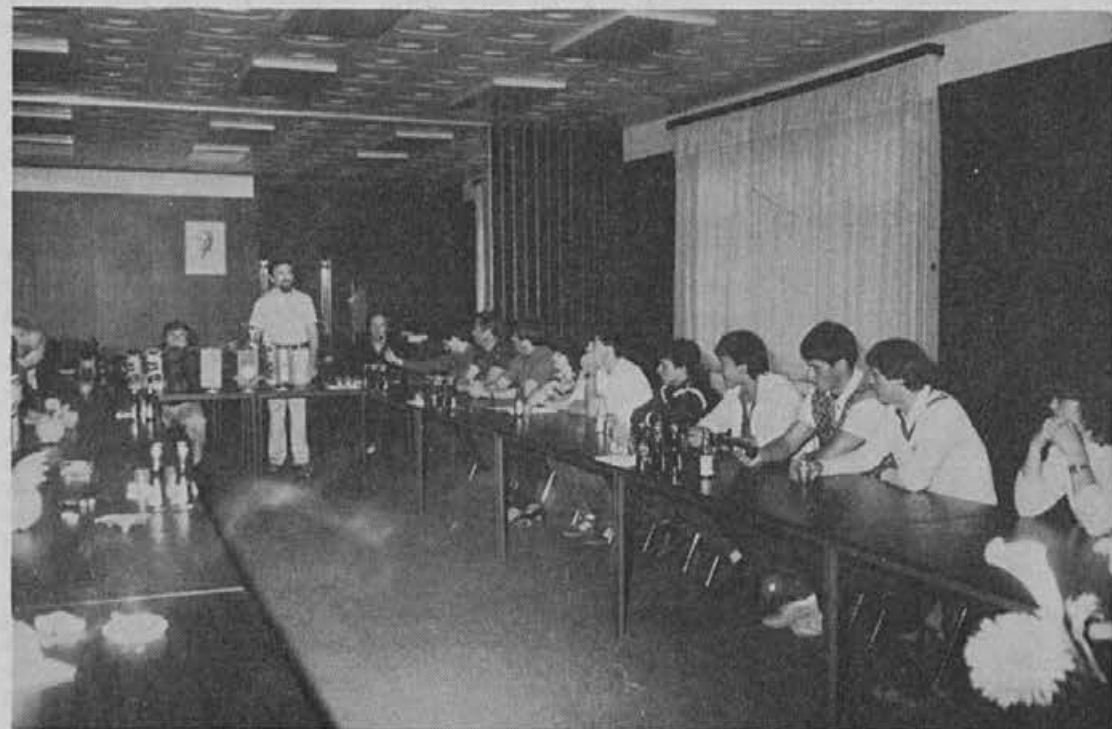
Pregledali smo zaloge materialov in naročili manjkajoče za izvozna naročila.

Kot vemo, smo sprejeli sklep o prenosu izplačila nadur na december, oziroma koriščenje v slučaju prekinitve dela zaradi pomanjkanja materialov.

Prizadevamo si, da bi čimbolj zmanjšali uvoz materialov za smučarske čevlje. Med drugim se dogovarjamo, kako bi zaklopke in stremena izdelovali na domačem trgu, da jih ne bi bilo potrebno uvažati. Tudi pri izdelavi orodij (form) se vse bolj zanašamo na našo domačo orodjarno. Tako bodo na primer vsa orodja za model ECON, razen dveh veličin, izdelana doma. Pri termoplastih pa smo še vedno vezani na uvoz, ker jih na domačem tržišču ni. Celotno pri nabavi materialov za notranje čevlje, ki jih izdelujejo naše tovarne, prihaja do zastojev, ker manjkajo nekatere sestavine, ki so iz uvoza.

Nekateri delavci so se v sedanjih, vse prej kot idealnih pogojih, izkazali in z vestnim delom skušajo reševati situacijo. Prav bi bilo, da bi se jim pridružili še vsi drugi.

Janko ŽAKELJ

Na začetku srečanja z reprezentanti je spregovoril glavni direktor Tomaž Košir. Od desne proti levi: Mojca Dežman, Tomaž Čizman, Grega Benedik, Jože Lavtižar, Robert Žan in Sašo Robič

Ob rob sklepov

V juniju je na svoji 8. redni seji zasedal le delavski svet TOZD Proizvodnja, dne 18. 6.

Delegati so obravnavali zahtevke za varstvo pravic nekaterih delavcev, ki niso dobili pozitivno rešenih prošelj za stanovanjsko posojilo, ali pa so ga prejeli premalo.

Glede na to, da je bilo sredstev za te namene premalo in je komisija morala tako postopati, je bil tudi delavski svet soglasen da se potrdijo sklepi komisije za delitev sredstev sklada skupne porabe — stanovanjski del in zavrnejo zahtevki kot neutemeljeni.

Delegati so sprejeli še sklep, da se za reševanje težkih socialnih in stanovanjskih razmer družine Bogataj, zagotovijo sredstva za pomoč iz drugih virov.

Sprejet je bil še sklep, da se Krajevni skupnosti predlaga,

da vse delovne organizacije v kraju namenijo enodnevni zaslužek za pomoč prizadetim v poplavi.

Nadalje je bil potrjen predlog komisije za delitev sredstev sklada skupne porabe — stanovanjski del o začasni dodelitvi trosobnega stanovanja dr. Dušanu Sedeju in kadrovskega stanovanja vodji marketinga.

Za opravljanje del in nalog »vodenje oddelka predelave termoplastov in montaža smučarske obutve« je bil imenovan Venčeslav Kristan, ki izpolnjuje vse pogoje.

Glede na to, da imajo v orodjarni veliko dela in so prisiljeni delati tudi v nadurah, ki pa jih ne bi mogli v celoti izkoristiti v letošnjem letu, je bil sprejet sklep, da se orodjarni odobri tudi plačilo opravljenih nadur in se koristijo le takrat, ko zato ne bo trpela proizvodnja izdelave orodij.

Od leve proti desni: Janez Šmitek, Iztok Čuk, G. Eric Riess in drugi

Reprezentant Grega Benedik je v letošnji sezoni prvič vozil z našimi čevlji

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Nešto o radu IO sindikata OOUR Prodaja

Izvršni odbor sindikata OOUR Prodaja u sastavu: Stane Tušar, Martin Belentin, Derviš Kadić, Žarko Čolić, Franjo Tolić, Janez Strel i Drago Četojević, je već održao 2 sjednice i prema materijalima vidljivo je, da ćemo imati dosta posla. Naš zadatak je da budemo aktivni i da budemo na raspolaganju svim radnicima u OOUR-u Prodaja, da bi pomogli kod rješavanja svih problema koji se pojave, kako zajedničkih tako i svakog radnika pojedinačno koji nam se obrati za pomoć. S obzirom da imamo nešto sredstava od članarine željeli bi organizirati i koji izlet i zajednički susret za naše radnike, pa smo tako na svojoj zadnjoj sjednici dali prijedlog da se u mjesecu septembru organizira izlet po reonima, stim da bi radnici iz Prodaje Žiri, išli zajedno sa reonom I, jer zbog geografske udaljenosti i specifičnosti posla kojeg obavljamo, nemoguće je da se svi nadjemo zajedno na jednom mjestu. Zato ćemo putem ankete pokušati saznati gdje bi većina radnika željela ići na izlet, pa ćemo tamo i organizirati.

Nadalje želio bi nešto reći i o suradnji IO sindikata, sa RS OOUR Prodaja i ostalim komisijama u našem OOUR-u. IO je do sada dobro suradjivao sa radničkim savjetom a nadam se, da će tako biti i u buduću. Medjutim vrlo slaba suradnja je sa komisijom za raspodjelu stanova i stambenih kredita, što je jedan od ključnih problema naših radnika a posebno u MPM pa bi zato na tom području željeli veću suradnju i pro-

nalaženje boljih rješenja. No moram priznati da se kod rješavanja stambenih problema krenulo na bolje i počeli smo kupovati stanove i za naše radnike u MPM, mada je jedan stan godišnje premalo, da bi riješili stambene probleme onih radnika koji nisu u mogućnosti sami riješiti svoj stambeni problem.

Isto tako smatram da ima pogrešaka i u upitniku kod bodovanja radnika koji su podnosili molbe za dodjelu stana, naprimjer; nije pravilno ako su dva radnika podstanari da jedan za to dobije više bodova zato što je unajmio lošiji stan i manje plaća stanarinu, od drugoga koji je unajmio bolji stan i naravno više plaća stanarinu.

Ja smatram da svaki radnik mora dobiti isti broj bodova ako je podstanar t. j. da stanuje u unajmljenom stanu, što do sada nije bilo, već su se različito bodovali. Mišljenja sam da bi kod bodovanja radnika za dodjelu stana bitno morali utjecati prosjek OD i broj djece.

Zato će IO sindikata u buduću nastojati da više suradjuje sa stambenom komisijom i sa drugim komisijama u našem OOUR-u, te da se neke stvari isprave.

Na našim sjednicama u više navrata čule su se primjedbe, da radnici iz prodavaonica premalo daju svoje primjedbe i predloge i da nisu dovoljno uključeni u rad samoupravnih organa.

Zato bi sada iskoristio priliku i pozivam sve radnike a posebno iz MPM na još veću suradnju. Drago ČETOJEVIĆ

Nagrado je prejel tudi Robert Žan

Kako ustvarjamo

Čim bolje porabiti material

Z ukinitvijo proizvodnje PU podplatov se je TOZD Plastika razdelila na orodjarno kovinskih in nekovinskih form in na oddelke predelave termoplastov.

Že samo ime pove, da v tem oddelku iz različnih termoplastičnih materialov predelujemo granulate v izdelke, kot so: sestavni deli za smučarsko obutev, pete, napetnike in podplate iz TR gume. V primeru prostih kapacitet delamo delno tudi za kupce izven Alpine, ker stroji niso strogo namenski za čevljarsko industrijo. Seveda je to možno le, če kupci sami preskrbijo material, ki je za devize. Nasploh je potrebno vse materiale, ki jih uporabljamo, uvoziti, oziroma plačati v devizah.

Takih možnosti sodelovanja je najbrž še več, vendar nam mora biti osnovno vodilo najprej izdelati čimveč za domače potrebe.

Le-te pa so često dokaj velike in tehnološko zahtevne.

Tudi tehnološke težave se pojavljajo. Trenutno imamo največ problemov z barvo za TP granulate (mletjem in ponovno uporabo odpadkov; pogosto popravljamo orodja, tudi vzdrževalci imajo polne roke dela.

Vprašanje dobave materialov namenoma omenjam nazadnje, ker je to osnovni problem naše družbe. Pretiranih zastojev zaradi tega v zadnjih mesecih ni bilo, čeprav je strah pred tem, da se vsi bojimo, da dobave ne bodo tekoče.

Res je tudi, da bomo morali v proizvodnji storiti vse, da se bo težko preskrbljeni material najbolj smotrno porabil. Da bo to tudi praktično izvedljivo, bomo morali vsi, od prvega do zadnjega, še bolj zavzeto delati, ker bo dosežene rezultate težko prekosit, preprosto zato, ker tudi do sedaj nismo bili slabi! S. Kristan

V orodjarni novi postopki

Po sklepih delavskega sveta delovne organizacije je imela samoupravna delovna skupina orodjarne sredi junija kratek delovni sestanek, na katerem je sodeloval direktor TOZD Proizvodnja in so bila izkristalizirana vprašanja glede izdelave orodij v orodjarni.

Izoblikovali smo naslednja stališča:

— proizvodnja orodij v nekovinski in kovinski orodjarni bo zaradi dodatnih orodij, ki jih nismo planirali, potekala v nadaljnjih mesecih tudi ob sobotah (2 delovni). Gre za predelavo orodij COSMOS;

— vse forme za novi smučarski čevljev F. M. se bo izdelalo doma v Alpini, tako da bomo prvič izdelovali dve novi seriji orodij za smučarske čevlje istočasno.

Roki za obe seriji so seveda odvisni od zahtev tržišča, zato jih bo zelo težko doseči. Da bo delo tehnološko vsklajeno, bo na tehnoloških fazah z ozkimi grli potrebno delati v nadurah;

— zaradi obsežnega plana izdelave orodij za smučarske čevlje, orodja za SURF podplat, orodja za podplat pla-

ninskega čevlja, orodja za trim-jogging čevlje, orodja za kole-sarski čevljev, itd., bo orodjarna popolnoma zasedena z delom do pomladi 1983, zato predlagamo plačilo nadur, ker jih orodjarji ne bodo mogli izkoristiti. Nesmiselno pa je pustiti orodjarja doma, ker bo drugo leto lahko situacija drugačna;

— po potrebi se bo v orodjarni prestavil tudi kolektivni dopust, razen v primerih, ko imajo delavci rezervirane počitniške prikolice oz. planiran letni dopust v letovališčih Alpine;

— novih dodatnih naročil za zunanje usluge orodjarna ne bo sprejemala, ker je dovolj orodij za lastne potrebe;

— specifičnost dela v orodjarni nam je že sedaj narekovala, da so orodjarji pri ozkih grlih začeli delati v turnusu 12 ur (kopiranje) ali pa delali nadure pri graviranju, frezanju, struženju itd., zato bomo tako po potrebi še nadaljevali.

Težji pogoji gospodarjenja so privedli marsikatero delovno organizacijo do tega, da orodja ne bodo uvažali iz zapadnega tržišča, zato smo tudi v orod-

Koliko je danes novega materiala?

jarni občutili ta pritisk, saj nas je nekaj tovarnih čevljev prosilo, da bi jim izdelali orodja. Za zapolnitev lastnih prostih kapacitet smo od pomladi 82 do sedaj res izdelali nekaj serij orodij za TR podplate in pete, vendar je bila zato orodjarna 100% zasedena in nam dela ni manjkalo; nasprotno, vseh del nismo mogli prevzeti. Orodja za Alpino so bila pravočasno izdelana, vendar smo si v sušnih obdobjih, ko še niso potrjeni novi artikli Alpine, pomagali z zunanjimi uslugami.

Pri nas bo potrebno bolj plansko načrtovati nova orodja, da bo imela orodjarna dovolj dela vse leto, saj se sedaj proizvodnja zaletava; enkrat imamo preveč dela, drugič premalo.

Pričakujemo, da bomo do 1. četrtertletja 1983 dobili nov stroj za elektroerozijsko obdelavo, imenovani erozinat, s katerim se bomo tehnološko

oplenitili in s tem povečali kapacitete orodjarne. Na tem stroju bomo opravljali dve pomembni tehnološki fazi, to je tuširanje tesnilnih površin na delilnih ravninah orodij in dokončno obdelavo — erodiranje najzahtevnejših oblik (prostorsko ukrivljene površine), ki jih sedaj izdelujemo ročno.

Tudi v orodjarni težave z materiali

Termično obdelani aluminij nam dobavlja IMPOL — Slovenska Bistrica. Čeprav imamo z njimi letno pogodbo, nam materiale dobavljajo z zamudo. Nekaj orodnega jekla smo letos nabavili direktno iz Železarne Ravne, vendar so nekatere dimenzije še vedno problematične. Skupaj z nabavno službo bo potrebno nabavo materiala realizirati, drugače orodij ne bo mogoče pravočasno izdelati, to pa je trenutno naše najvažnejša naloga. Jože ŠTUCIN

Kako smo se lotili ukrepov

Najpomembnejši sklep DS je bil, prilagoditi proizvodnjo zahodnemu izvozu. To nam je vodilo za planiranje proizvodnje in sploh sprejemanje novih naročil. Mislim, da s proizvodnega stališča izvršujemo prevzeto nalogo, pogoji za doseg tega cilja pa so večkrat nemogoči. Problematika nabave materiala se še samo zaostre.

Na zahod ni možno izvažati kar tako čez noč, kot si nekateri v naši družbi predstavljajo. Naš edini adut so nizke cene izdelkov, zaradi česar smo za Zahodno Evropo še zanimivi. Za naslednjo sezono predvidevamo večji izvoz lahke obutve na zahod, vendar pa bo eden od glavnih problemov, število naših kupcev in s tem prav toliko kolekcij, kar pa zahteva ogromno dela in stroškov razvojne

službe, s tem pa majhne količine po artiklu in razdrobljena proizvodnja. Kaj pa pomeni veliko število artiklov v proizvodnji, najbolj čutijo delavci sami.

Eden od sklepov je bil tudi, da se dela ob sobotah, kar tudi izvršujemo. Ljudje so večinoma z razumevanjem sprejeli to odločitev, razen posameznikov, kar pa je že običajno.

Dopusti se koristijo minimalno — kolikor dovoljuje proizvodni proces, čeprav so delovni pogoji v poletnem času zaradi vročine težji in je utrujenost velika.

Glavni cilj v naslednjem obdobju je obdržati proizvodnjo na tej ravni, to pa bo zelo težko.

Seveda pa bo stabilizacijsko ravnanje v vseh službah potrebno.

Marijan BOGATAJ

Važno je da vemo

● Važno je da vemo ●

Važno je da vemo

Kadrovške novice

Stana Bašelj iz kadrovske službe

Junija je bilo sprejetih v delovno razmerje 28 novih delavcev, z delovnim razmerjem pa so prenehali 4 delavci.

Delovno razmerje v TOZD Proizvodnja so nastopili: v obratu Gorenja vas — Ivanka Tavčar; v obratu Col — Dušan Rudolf in Emil Mikuz; v oddelku montaža šal — Barica Fur-

jan, Viljem Eržen, Matjaž Zabukovec, Marko Marovič, Miha Hribar in Andreja Freljih; v oddelku sekalnica — Milan Fortuna, Damjana Kržič, Drago Kramperšek, Elizabeta Podobnik in Martina Šubic; v oddelku montaže — Bernarda Možina, Tomislav Demšar, Erika Oblak in Milica Primožič; v oddelku vzdrževalne službe sta razporejena Stanislav Šinkovec in Franc Oblak; v oddelku izdelava kovinske orodjarne pa Mirko Burjek; v delovno skupnost skupnih služb, v skladišče so razporejeni Robert Rampre, Franci Alič in Ivo Pivk; v TOZD Prodaja v prodajalni Karlovac je nastopila Mirjana Kovačević, v prodajalni Travnik Kata Pavlovič in Božana Čeko, v prodajalni Zagreb V pa Štefica Špiček.

Z delovnim razmerjem so prenehali naslednji delavci: v TOZD Proizvodnja: Stana Slabe iz sekalnice; Barica Furjan iz montaže šal; Marija Kobal in Alojz Tratnik iz obrata Col, iz prikojevalnice Viktorija Oblak, iz šivalnice Helena Logar, iz predelave termoplastov Silvera Pačelin, iz vzdrževalnih obratov Antonija Tratnik.

Delavci bodo začeli z montažo spodnjih delov

V pokoj odhajajo

Dolgoletnim sodelavcem Heleni Logar iz šivalnice, Silvi Pečelin iz oddelka termoplastov, Antoniji Tratnik iz vzdrževalnih služb in Viktoriji Oblak iz prikojevalnice ob odhodu v pokoj želimo trdnega zdravja, dobrega počutja in zadovoljstva med domačimi ter lep spomin na delo v Alpini.

Reševanje stanovanjskih potreb naših delavcev

Letos imamo v skladu skupne porabe — stanovanjski del 19 milij. din. Od tega moramo letno odplačilo posojil (anuitete), odstopiti preko 4 milij. din. Tu gre za posojila za nakup stanovanjskih enot v Žireh. Sredstva, ki so nam ostala na razpolago, je komisija za delitev sredstev sklada skupne porabe delila takole:

Od 10 milijonov din rezerviranih za dodelitev stanovanjskih posojil, je komisija razdelila skupno 9,6 milijona din, ostala sredstva pa je rezervirala za rešitev stanovanjskega vprašanja socialno ogrožene družine.

5 milijonov smo vezali na Jugobanko s čakalno dobo 10 mesecev in vezavo 16 let. Sredstva bodo na razpolago marca 1983.

Delavski svet je sprejel tudi sklep o mesečni vezavi sredstev v višini 1 milij. za dobo 12 mesecev in vezavo 12 mesecev. Sredstva bodo na razpolago v mesecu juniju 1983.

Komisija je rezervirala tudi sredstva za nakup stanovanja na terenu.

Letos smo se odločili za dodelitev stanovanjskih posojil preko Jugobanke. Razlogi za tako odločitev so naslednji:

— Zaradi težav pri komisijskih opravilih in prevelikega obsega dela, in poslov Ljubljanske banke, ni uspelo, da bi odobrene stanovanjske kredite iz sredstev delovne organizacije koristili v čimkrajšem času, zato smo se odločili za sodelovanje z Jugobanko Ljubljano, kjer smo naleteli na razumevanje.

— Možnosti kreditiranja in oplenitvenja lastnih sredstev za stanovanjske potrebe so preko Jugobanke ugodnejše.

Zakaj smo se odločili za vezavo sredstev: Razlog je preprosto. Že letos je bilo kar 19 prosilcev rešenih negativno zaradi pomanjkanja sredstev. Re-

ševali smo lahko le prosilce, ki bivajo v najslabših stanovanjskih razmerah in upoštevali gmotne in zdravstvene razmere družin prosilcev. Anuitete, ki smo jih dolžni plačevati za najeta stanovanjska posojila, so zelo visoke in tako smo morali poiskati ustrezne rešitve, kako dobiti več sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj.

Z vezavo sredstev dobimo po preteku čakalne dobe možnost koriščenja kredita za reševanje stanovanjskih potreb naših delavcev. Pravilnik Jugobanke določa, da morajo vsi delavci, katerim se bo iz vezanih sredstev dodelilo stanovanjsko posojilo, obvezno namensko varčevati pri Jugobanki.

Če je delavec sklenil pogodbo o namenskem varčevanju pri Ljubljanski banki pred 1.5.1982, mu te pogodbe ni potrebno prekinjati, niti dodatno varčevati pri Jugobanki, ker smo se z Jugobanko dogovorili, da bodo to varčevanje upoštevali.

Vse pogodbe, sklenjene po 1.5.1982 pa morajo biti sklenjene z Jugobanko. Delavci, ki ne bodo namensko varčevali, ne bodo mogli koristiti stanovanjskega posojila, dodeljenega v naši delovni organizaciji.

Delavec lahko namensko varčuje z enkratnim pologom, oziroma z rednimi mesečnimi plogi. Najkrajša doba varčevanja je 2 leti. Privarčevani ali vezani znesek mora biti tako visok, da dobi občan najmanj 30.000.— din posojila (za dobo vračanja 2 leti najmanjši možni znesek 1.000.— din mesečno).

Pogodbo o namenskem varčevanju zainteresirani delavci lahko sklenete preko kadrovske službe, oziroma osebno na Jugobanki v Ljubljani.

Informacije lahko dobite pri Hermini Cankar v kadrovski službi.

Hermína CANKAR

Poročili so se

Sodelavcem Ireni Dolinščak, Slavki Reberčnik in Romanu Miklavčiču ob vstopu na novo življenjsko pot iskreno čestitamo in jim želimo sreče, zdravja in razumevanja v zakonu!

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Počitniška praksa

Najlepši, najtežje pričakovani čas, čas, o katerem šolajoči se človek od septembra do novega leta obuja spomine, od februarja do junija poln upov in želja načrtuje in sanja — to je čas poletnih počitnic.

Dijaki in študentje — štipendisti Alpine, 57 jih je (brez zadnjih letnikov in učencev v gospodarstvu) pa so dolžni opraviti v delovni organizaciji še tri tedne počitniške prakse, preden bodo zares popolnoma prosti.

Prakso bodo opravljali v dveh skupinah. 35 jih je začelo z delom 28. junija in bodo končali 16. julija. Druga skupina štipendistov bo začela z delom 2. avgusta in končala 21. avgusta. Razporejeni so po vseh proizvodnih obratih. V šivalnici, sekalnici in montaži delajo v turnusu, ostali samo dopoldne. Štipendisti iz Gorenje vasi, Rovt in Čola delajo v obratih, kjer se bodo po šolanju zaposlili.

Vsak štipendist ima svojega mentorja. To je dodatna obremenitev delavca Alpine, ki z naveti skrbi za primerno delo, obremenitev in varnost pri delu, bdi nad svojim bodočim delovnim kolegom. Ob koncu počitniške prakse bo vsak mentor svojega praktikanta pismeno ocenil. Ta ocena je sicer internegega značaja, vendar dana vsako leto posebej, skozi ves čas šolanja le predstavi študenta v njegovih delovnih sposobnostih in nagnjenjih, ki jih pri delu kaže. Predstavi štipendistovo vživljanje v okolje, kjer bo po končanem šolanju strokovno in samoupravno deloval.

Upamo, da se praktiki v delovni sredini počutijo dobro, da bo opravljeno delo njim in delovni organizaciji v korist.

Eva DOLENC

Metka Dolinar je na praksi v orodjarni

Povezujemo prakso s teorijo

Šolske počitnice so čas, ko med nas, redno zaposlene delavce, pridejo dijaki in študentje, naši štipendisti, da bi se sproti seznanili z razmerami v delovni organizaciji, v praksi spoznavali svojo stroko in delovna opravila in med letom pridobljeno teoretično znanje povezovali s prakso. Tako je kasneje lažje začeti z rednim delom, delovna organizacija pa ima bolj učinkovite sodelavce, ki hitreje ustvarjajo dohodek.

Polona KOLENC, študentka 1. letnika Ekonomske fakultete

Za prakso kakšnega posebnega programa s strani šole nimam, zato delam po programu Alpine. Všeč mi je, da lahko nekatere informacije, ki sem jih dobila v šoli pri predmetu »uvod v računovodstvo«, preverjam v praksi. Ugotavljam, da je tu marsikaj drugače.

Tako z organizacijo prakse, z delom in sodelovanjem tu v službi, sem kar zadovoljna in upam, da bom veliko pridobila. Sicer pa se letos nameravam vključiti še v drugo prakso v okviru aktivnosti komisije za mednarodne stike, ki pripravlja izmenjavo prakse študentov iz različnih držav. Prav gotovo je tudi to za vse nas koristno, saj izmenjujemo izkušnje z drugimi študenti, pa tudi jezikov se naučimo.

Helena JEREB, 1. letnik gostinske šole na Bledu

Za gostinsko šolo sem se odločila, ker imam veselje za ku-

Tom Eržen je med našimi najboljšimi štipendisti

hanje. Zaenkrat še ne morem ugotavljati razlike med šolo in razmerami v kuhinji v delovni organizaciji, ker še nimamo organizirane prakse. Tu rada delam, težave v kuhinji me ne motijo.

Helena Jereb — prva praksa v kuhinji

Metka PETROVČIČ, 2. letnik čevljarke stroke

Mislim, da je delo v Alpini precej drugačno, kot smo spoznavali pri praksi v šoli. Posebno se delo razlikuje po hitrosti, saj vemo da v tovarni gre za zelo zaostrene norme.

Kljub vsemu je zelo koristno povezovati teorijo s prakso. Všeč mi je tudi, da je štipendija odvisna od uspeha, tako da vzpodbuja učence k večjemu prizadevanju.

Metka DOLINAR, poklicna kovinarska šola

Moj poklic bo pravzaprav tehnični strojni risar. Ta šola je v Škofji Loki. Letos sem obiskovala 1. letnik. Prakse v šoli še nismo imeli, razen 14-dnevne zimske prakse v delovni organizaciji. Delo me veseli, saj sem si vedno želela poklic, kjer je treba veliko risati, vem pa, da tehnični risar mora poznati tudi kovinsko stroko nasploh.

Zaključek:

Upajmo, da bo praksa res uspešna. To je na eni strani odvisno od praktikantov samih, na drugi strani pa od organizacije, ki je letos kar dobra in mentorjev ter inštruktorjev, ki naj skrbno uvajajo bodoče strokovnjake.

N. P.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo KAKO BOMO LETOS IZKORISTILI DOPUST

Razgovora so se udeležili: Hilda PIPAN in Bernarda ZAJC iz šivalnice, Joža POLJANŠEK iz prikrojevalnice, Franci BOGATAJ iz splošno-organizacijskega sektorja in Dušan ZADRAVEC iz montaže.

Razgovor je vodil Neško PODOBNIK, zapiske uredila Anuška KAVČIČ.

1. Imate občutek, da v Alpini dovolj skrbimo za širjenje počitniške dejavnosti delavcev in njihovih svojcev? Kaj se vam zdi dobro, kaj bi kazalo izboljšati? Katere oblike letovanja še predlagate?

Hilda PIPAN: Glede na to, koliko delavcev oz. svojcev bi se želelo letovati, izgleda, da je letovalnih zmogljivosti premalo. Mislim, da ljudje zelo radi hodijo v Umag, prav tako pa jim je vsč tudi letovanje v prikolicah, saj je tako tudi najceneje izkoriščen dopust.

Predvsem tiste, ki nimajo lastnega prevoza pa moti to, ker so izmene ob sredah in predlagajo, da bi jih prestavili spet na nedeljo. Sedaj je potrebno najeti šoferja, ki si mora preskrbeti dopust dvakrat, če pa bi bila izmena na nedeljo, lahko za to izkoristi prsto soboto in še nedelje. Zato predlagamo, da se to čimprej uredi.

Vemo, da so naše kapacitete premajhne, glede na želje in velikost našega kolektiva. Hkrati pa ugotavljamo tudi to, da večina želi letovati prav med kolektivnim dopustom, skoraj vsi pa izključno julija in avgusta. Tako je predsezona in posezona tudi pri nas še vedno nezasedena. Lahko ugotovimo, da imamo v Alpini letovanje še kar dobro urejeno, vsekakor pa bi bilo potrebno kupiti kakšno prikolico, ki bi jo postavili še v kakšen drug kraj. Marsikdo pa si to vprašanje rešuje tudi sam in išče najcenejše možnosti letova-

nja v kampiranju, torej v šotirih.

Prav je, da širimo naše počitniške zmogljivosti, poudarila pa bi, da nikakor ne še bolj na račun tistih sredstev, ki jih dobimo za letovanje z regresom, ali da bi delali kakšno soboto za te namene. Regres je pri nas v Alpini že tako nizek, sodelavke pa se nikakor ne strinjajo, da bi še tega vzeli in ga namenili za širjenje zmogljivosti.

Mislim, da bi sredstva za te potrebe vsekakor morali dobiti, vendar na nek drugi način.

Glede drugih oblik letovanja pa nimam posebnih predlogov; ljudje najraje letujejo na morju, zadnje čase pa tudi že v toplicah, kdor pa hodi v hribe, v glavnem koristi zmogljivosti v planinskih kočah.

2. Regres za dopust je ena izmed oblik, ki naj bi pripomogla, da bi se več delavcev odločilo za letovanje in si s tem nabrali novih moči. Se vam zdi, da je regres v taki obliki kot je sedaj, dobro razdeljen? Predlagate morda kakšne izboljšave?

Regres je bil letos dobro razdeljen, vendar ga je bilo prav za vse premalo. Tega denarja je res zelo malo in si z njim na dopustu ne da kdove koliko pomagati. Mislim, da bi ga moralo biti vsaj 4.000.— din, da bi se že nekoliko poznalo.

Res je letovanje cenejše edino v Umagu, kjer pa tudi ne moremo letovati vsi, toda vemo,

da se na dopustu še dodatno precej porabi.

Neško Podobnik: Vemo, da smo tu omejeni, resolucija namreč dopušča le določen odstotek rasti teh sredstev in če smo že prejšnja leta dobili sozmereno malo, oz. imeli nizko osnovo, tudi za letos nismo mogli nameniti več sredstev, kot je dovoljeno. Vprašanje je samo, če je regres na tak način pravilno razdeljen; ali menite, da je bila lanskoletna delitev primernejša?

Hilda PIPAN: Ne bi trdila, da je bil lansko leto regres bolje razdeljen. Več kategorij na osebni dohodek tudi ni dobro, ker so tako prizadeti tudi prizadevnejši delavci, ki z boljšim delom več zaslužijo, zato menim, da je bil letos regres dobro razdeljen. Letos bom dopust na morju preživela v Medulinu, kjer bomo kampirali. Ker imamo svoj šotor, bomo šli lahko že med kolektivnim dopustom in ostali, kolikor časa bomo hoteli. Lahko pa rečem, da je to za nas tudi najcenejša oblika letovanja.

Bernarda ZAJC: Kakor je slišati od vsepovsod, je res veliko povpraševanja za letovanje v tovarniških zmogljivostih, vendar vemo tudi to, da ugoditi vsem ne moremo, ker so zmogljivosti premajhne za tako velik kolektiv. Za razširitev predlagam nabavo novih prikolic, ki bi jih namestili na več krajih, za tiste, ki nimajo prevoza in bi želeli letovati čim bliže, bi bilo najbolje nekje v Istri, tudi na kakšen otok bi morali postaviti prikolice, saj je tu ponavadi boljše vreme in plaža lepša.

Anuška Kavčič: Vedeti pa moramo, da so prikolice za delovno organizacijo dokaj draga naložba, ker se hitro izrabijo, drago pa je tudi vzdrževanje, namestitvev in zimovanje. Čeprav pa je velika prednost prikolice v tem, da ljudje v njih najraje letujejo, ker so bolj svobodni; seveda pa jih je tudi možno prepeljati in tako ostaja letovanje bolj pestro.

Hkrati pa lahko tudi ugotavljamo, da so prednosti, npr. doma v Umagu, velike in na tak način lahko delavcem omogočimo cenejše letovanje, cenejši pa je tak objekt, ki je v nekem kraju postavljen in urejen, tudi za delovno organizacijo. Vendar v današnjih razmerah, ko je sredstev za takšne naložbe premalo, skoraj ne moremo razmišljati, da bi nekje gradili objekt ali stanovanja odkupili, ipd...

Bernarda ZAJC: Za organizacijo drugih vrst letovanja predlagam toplice. Vedeti moramo, da je v Alpini vedno več starejših ljudi, ki jim letovanje na morju ne ustreza več, precej je tudi revmatskih bolnikov, ki bi jim toplice mnogo bolj koristile. Zato menim, da je samo v Čateških Toplicah premalo in predlagam, da bi te kapacitete še nekoliko razširili.

Franci BOGATAJ: Mislim, da kakšne večje izbire ne bomo mogli imeti. Lahko kupimo še precej prikolic, dovolj jih ne bo nikoli. Za vse tudi ne bo nikoli prav.

Zase pa lahko rečem, da si dopust, oziroma letovanje organiziram sam in se ne vključujem v letovanje Alpine. Pri tem se odločam v okviru svojih možnosti.

Imam tudi precej dela doma, ravno v poletnem času, tako da ne morem iti, kadar bi hotel, po drugi strani pa tudi nisem za letovanje na morju preveč zainteresiran in si privoščim dopust raje kje drugje.

Joža POLJANŠEK: Teško bi povedala še kaj novega, saj je bilo že veliko povedanega. Mislim, da bi služba, ki se s tem ukvarja, morala ugotoviti, oz. izpeljati anketo in na podlagi želja in možnosti pripraviti razpis za letovanja. Kaže, da bo letos problem pomanjkanja kapacitet najhujši. Tudi meni se zdi letovanje v prikolici najprimernejše, tako glede sproščenosti, cen ipd., veliko pa je odvisno tudi v kakšnem kampu je prikolica, ker so nekateri objekti le skupni (sanitarije, tuši, pomivalniki, ipd.). Morda bi veljalo kakšno prikolico predstaviti še kam drugam.

Za Umag mislim, da je primerno letovišče in je poskrbljeno tudi za otroška igrišča, ipd.

Za regres vsak pravi, da ga je premalo. Vendar, če je to določeno s planom in opredeljeno v resoluciji, naj še tako govorimo, da ga je premalo, nam prav nič ne koristi, saj na to ne moremo vplivati.

Franci BOGATAJ: Glede določitve regresa menim, da bi morali dobiti vsi enako. Od naše družine nas je veliko zaposlenih v Alpini in vsak je dobil drugačen regres. Prav je, da dobijo žene tudi na otroke, ostali pa mislim, da bi morali dobiti enako.

Dušan ZADRAVEC: Na dopust v organizaciji Alpine ne hodim. Raje sem še bolj samo-

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

stoje in se odločim za letovanje, kjer in kadar mi v tistem trenutku ugaaja.

Mogoče ne bi bilo slabo, da bi, zlasti za mlade, pripravili letovanje v obliki taborjenj, kot to delajo nekatera športna društva.

Zaključek: Taki so torej načrti in mnenja nekaterih naših sodelavcev. Očitno je, da se bomo tudi morali omejiti, saj v prizadevanju za zmanjšanja vseh oblik porabe ni izvzeto nobeno področje.

Drugo dejstvo pa je, da organizirano letovanje pomeni ohranjanje delovnih moči; tudi zato

Za regres menim, da je bil razdeljen letos kar pravično, seveda pa mislim, da je za samske, ki smo od doma, nekoliko premalo.

Letos bom del dopusta izkoristil kar doma na Štajerskem, za nekaj dni bom odšel na morje. Vse skupaj bo kar hitro minilo, saj vemo, kako je. Dopust je kar v pravem času, samo hitro ga zmanjka.

Vsi udeleženci pa so še menili, da je na dopustu lepo tudi doma; marsikaj je potrebno postoriti in urediti v domači hiši in je oddih že to, da ni potrebno zjutraj ob določeni uri oditi v tovarno. Prav doma se lahko človek najlepše odpočije in si prav tako nabere novih moči.

Nekateri se bodo udeležili tudi enodnevnih izletov, v hribe ali na morje, kamor organizira izlete tudi osnovna organizacija sindikata v Alpini.

na človeka ne smemo pozabiti. Kako bomo rešili vprašanja, ki si jih sedaj zastavljamo, je pravzaprav odvisno od naših skupnih odločitev. Zanesljivo pa je, da je možnosti za sprostitev še veliko, ki niti niso tako zelo drage.

Morda imate tudi vi kakšne predloge. Sporočite jih!

Dopisujte

Ohcet v Ljubljani

Tudi to pot ni šlo brez pihalnega orkestra Alpine. V soboto, 26. junija smo Žiroveci spet igrali v slavnostnem sprevodu od Gospodarskega razstavišča do Magistrata in nazaj v Halo Tivoli. V povorki so sodelovale štiri godbe, ter mnogoštevilne folklorne skupine iz vse Jugoslavije in tujine.

Na ljubljanskem Magistratu si je tudi letos dvanajst parov obljubilo zakonsko zvestobo. Poleg parov iz vsake naše republike in iz sosednjih držav je bil med novoporočenci tudi par iz dežele vzhajajočega sonca.

V Hali Tivoli smo žirovski godbeniki oblekli kuharske predpasnike in kape in s kuharji vkorakali v dvorano, kjer so bili zbrani svatje. Kapelnik nam je to pot dirigiral s kuharsko zajemalko. Zaigrali smo tri skladbe in prepustili prostor drugim nastopajočim, med njimi razni ansambli in folklorne skupine, med katerimi ni manjkalo naših izseljencev.

Ohceti v Ljubljani so se udeležile tudi mlade žirovske klekljarice.

Z njimi je rasla Alpina

»Že v stari Jugoslaviji sem bil član Čižmarske zadruge«, se spominja Franc Kavčič, »in razumljivo je, da sem se po vojni takoj po demobilizaciji iz JLA novembra 1945, vključil v prizadevanja za obnovo.

Najprej smo se lotili priprav za gradnjo združne stavbe, kasneje, kot je znano, smo pripravili vse potrebno za gradnjo tovarne.

V delavnicah smo sicer izdelovali najprej »bokandže«, kot na jugu pravijo delavskim »šihavskim« čevljem.

Če bi omenil del razvoja, ki sem ga doživel, lahko rečem, da je od prvega načina dela, ko je delavec ves čevljev izdelal sam, bil pomemben prehod na fazno delo, potem uvajanje strojnega dela po letu 1950 in končno osnivanje tekočega traku nekaj let po letu 1960.

Zanimivo je, da vsi delavci takrat niso bili za tak razvoj, saj so se nekateri celo bali, da bodo z uvajanjem strojev izgubili delo.

Franc je bil v tem času že delovodja, saj je mojstrski izpit opravljal že leta 1936 ali 1937.

»Takrat je veljalo načelo, naj bi vsi tedanji člani Čižmarske zadruge opravljali mojstrske izpite in v Ljubljano je bilo treba nesti kožo, napraviti vzorec, vse odrezati, prešivalka je gornje dele le sešila, vse ostalo smo kandidati morali izdelati sami — I čevljev

do konca, I pa do polovice, da se je videlo, kako je izdelan.

Tako mi po vojni že s prejšnjimi izkušnjami ni bilo težko delati...»

Kaj hitro se je Franc vključil tudi v družbenopolitično življenje. Bil je sindikalni aktivist, po letu 1950, ko se je začelo samoupravljanje pa smo ga ves čas lahko srečevali v samoupravnih organih. Med drugim je bil večkrat predsednik upravnega odbora, ki je takrat opravljal glavno funkcijo gospodarjenja v podjetju. Tako je neposredno preživel vse najtežje čase zategovanja pasu delavcev Alpine, ki so s tem polagali temelje današnji sodobni proizvodnji.

»Skoraj ni bilo računati, da bi mogli kje dobiti kaj pomoči, saj so nekoč v Beogradu direktorju Filipiču kar odkrito povedali, da ni možno, da bi kaj dobili«, »saj smo iz najbolj razvitega okraja v državi...»

Mislim, da je bilo za razvoj Alpine pomembno tudi ustanavljanje trgovske mreže, ki zagotavlja sprotni dotok sredstev.

Tako se Franc Kavčič spominja časov, ko je delal v Alpini. Sedaj mu zvezo z Alpino predstavlja Deloživljenje in noveletna srečanja.

Dela pa ne več veliko, malo pomaga pri gradnji hiše, kolikor pač dopuščajo leta in zdravje.

N. P.

Planinsko slavlje na Blegošu

Planinsko društvo Škofja Loka letos slavi svojo 75-letnico. To obletnico je v nedeljo, 27. junija združilo s slavnostnim odprtjem povečane planinske kočice na Blegošu. Kljub neugodnemu vremenu, megli in ploham se je zbralo na Blegošu veliko planincev iz vseh društev. Med drugimi izvajalci kulturnega programa je tudi žirovska pihalna godba poskrbela za slavnostno vzdušje. Škoda le,

da je program motil dež. Tako je celo prostornejša planinska kočica imela premajhno streho za vse planince, ki so se zato hitreje vračali v dolino.

Svetujem pa vsem, da se odpravite na Blegoš. Kar zanimivo bo; med drugim si v koči lahko ogledate sobico za pastirja in pastirico.

Upam, da boste imeli lepše vreme.

Ivan REVEN

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Nekaj je treba delati

Pravijo študentje in dijaki, ki so se za določen čas med počitnicami zaposlili v Alpini.

»Denar rabim«, pravi Ivo Pivk, ki bo oktobra verjetno odšel v JLA, kasneje pa bo študiral elektrotehniko. »To so moje najdaljše počitnice in jih bo treba nekako pametno iz-

koristiti. V tem okolju me že poznajo in mi ni težko. Delal bom do oktobra, vmes bom šel še za kak teden na morje in minilo bo...«

Bernarda Možina je pravkar z vso silo pripravljala obutev za lepljenje na traku, dohitevala normo, ko smo jo zmotili: »Letos sem končala 1. letnik šole za oblikovanje, v Žireh imam sorodnike, kjer stanujem in za določen čas sem se pač zaposlila tu, da kaj zaslužim. V začetku je nekoliko težko, kasneje se človek privadi.«

Toni Kastelec: Na delu sem bil že trikrat; letos nameravam ostati do oktobra, ko bom odšel v vojsko. Upam, da bom kaj zaslužil, saj denar rabim za letovanje na morju, pa tudi za druge stvari. O delu samem še ne bi mogel govoriti veliko, saj sem tu šele prvi dan. Nameravam pa opazovati delo in pogoje dela v proizvodnji, ker bom kasneje študiral na varnostni šoli. N. P.

Boljši pogoji tudi za sindikat na Colu

Prav tako kot so se izboljšali vsi pogoji dela, so se v novem obratu izboljšale tudi možnosti za delo sindikalne organizacije. Lažje izpolnjujemo naloge in spremljamo delo posameznikov. Sindikalno delovanje je na eni strani povezano z delom konference sindikata v delovni organizaciji, in njenimi komisijami, na drugi strani pa je tu delo v ožjem krogu, to je v osnovni organizaciji na Colu. Zlasti pri sodelovanju se do sedaj nismo posebno izkazali, saj se včasih izognemo pomembnejših sestankov, če-

prav je res, da nas moti oddaljenost in velika zapuđa časa. Delavci so kar precej zainteresirani za vse oblike dela sindikalne organizacije, od najbolj zahtevnih, do razvedrila.

Zato je še potrebno, da se pogovorimo s člani v izvršnih organih sindikata, da bodo vestno opravljali svoje delo in seveda potem sporočali svoja mnenja sodelavcem.

Moramo pa reči, da je kolektivno delo lažje, saj s skupnimi močmi vse prej uredimo.

Marjeta RUDOLF

Pred odvzemom krvi je treba kri še pregledati

Krvodajalska akcija spet uspešna

Naša občina je med najboljšimi v Sloveniji, Žirovci smo najboljši krvodajalci v občini. To vedo vsi — in tudi letos ni bilo drugače. Samo iz delovnih organizacij se je letos za krvodajalsko akcijo prijavilo 500 kandidatov. Poglejmo, koliko iz posameznih delovnih organizacij:

Alpina — 263
Mizarsko podjetje — 35
KGZ Sora — 24
Osnovna šola — 4
Remont gradnje — 15
Poliks — 50
Etiketa — 33
Kladivar — 74

Torej, v Žireh se dobro zavedamo, kako pomembna je kri. Prav gotovo k taki uspešnosti pripomore tudi dobra organizacija. Ob tem pa seveda krvodajalci niso mogli zamol-

čati nekaterih pomanjkljivosti, ki se pojavljajo pri sami akciji. Kljub načrtu oddajanja krvi, se pojavljajo neprijetnosti, ko krvodajalec mora kar naprej spraševati, kam naj se obrne; vse teče zelo neosebno; ni čutiti nobene prave človečnosti ali hvaležnosti, ali vsaj prijaznosti; prehrana je včasih povsem hladna...

Na vrsti so sedaj organizatorji. Zakaj ne bi odpravili še tega?

S krvodajalske akcije

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Srečanje borcev in aktivistov Gorenjske na Mežaklji

Na Mežaklji pri Jesenicah je bilo v nedeljo, 6. junija 1982 že tradicionalno XIV. srečanje borcev in aktivistov Gorenjske.

Kakor potočki, ki naprej napajajo reke in veletoke, tako so se to prvo junijsko nedeljo začeli zbirati bivši borci in aktivisti na svoje štirinajsto tovarniško srečanje na Mežaklji.

Iz Žirov, od koder je ta dan odpeljal poseben avtobus, se je odpravilo 15 udeležencev; do Poljan je bil avtobus poln. V Škofji Loki sta se priključila

še avtobusa iz Selške doline in Loke.

Na Mežaklji se je ta dan zbralo kakih 4.000 nekdanjih borcev in aktivistov Gorenjske. Med častnimi gosti je bil tudi Franc Leskošek-Luka.

Ob 11. uri se je v svečanem razpoloženju, ob morju praporov, začel pester kulturni program, ki ga je pripravilo Kulturno umetniško društvo Tone Čufar z Jesenic in pihalni orkester jeseniških železarjev. Slavnostni govornik

Bogdan Osolnik je poudaril: »Pomen srečanja nekdanjih borcev in aktivistov Gorenjske v razvoju bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in pridobitev ljudske revolucije, priborjenih v krvi in trpljenju vseh naših narodov, je izreden. Prav Gorenjska«, je poudaril, »je bilo tisto najbolj krvavo in kruto prizorišče, kjer so zaradi izdajstev in najbolj krutega sovražnikovega terorja, padali najboljši ljudje in organizatorji naše ljudske revolucije. Na tem predelu naše domovine, ki je bil tudi najbližji sreču nemškega rajha, je okupator najbolj besnel. Toda nacisti niso mogli zatreti ljudskega odpora, zato so preimenovali to območje iz Südkärnten v Oberkärnten, da bi zmanjšali pomen upora. Pridobitve ljudske revolucije, za katere so žrtvovali življenje naši najboljši sinovi in hčere, moramo še naprej razvijati in ne smemo dopustiti, da bi se razrasla birokracija ali nasprotniki socializma.

Žirovski praporscak je prevzel prapor Gorenjskih borcev in aktivistov NOV, ki ga bo čuval do XV. zbora, ki bo prihodnje leto v Žireh, na Lednici.

Ivan REVEN

9. Opale
10. Osojnica
11. Podklanc
12. Račeva
13. Ravne pri Žireh
14. Selo
15. Sovra
16. Zatrežnik
17. Žirovski vrh

KU Gorenja vas:
18. Javorjev Dol

- Občina Idrinja:
19. Črna
 20. Dole
 21. Gorenji Vrsnik
 22. Govejek
 23. Idršek
 24. Korita
 25. Ledine
 26. Ledinske Krnice
 27. Pečnik
 28. Potok
 29. Spodnji Vrsnik
 30. Zavratac
 31. Žirovnica

- Občina Logatec:
32. Hlevišče
 33. Hlevni vrh
 34. Lavrovec
 35. Vrh nad Rovtami

Slovenski oktet je spet navdušil

Koncert Slovenskega okteta, ob sodelovanju orglarskega mojstra Huberta Berganta, je v soboto, 19. junija 1982 v župnijski cerkvi v Žireh navdušil številne poslušalce s prefinjeno izvedbo umetniških del renesanse, spiritualov in pravoslavne liturgije. Sozvočje vrhunskega petja Slovenskega okteta, z glasovi orgel, ki so doneli izpod prstov virtuozna Huberta Berganta, je dalo celotni prireditvi svojstven čar. Seveda pa je tudi izredno akustično okolje, kjer so nastopili mojstri glasbe pripomoglo, da se nam je ta glasbeni večer še bolj vtisnil v spomin.

Menim, da ni potrebno posebej poudarjati, da je Slovenski oktet eden redkih jugoslovanskih ansamblov, ki je tako dovršen, da je sposoben izvajati najzahtevnejše pesmi, ki od pevca zahtevajo izredno glasbeno znanje, hkrati pa tudi najvišjo glasovno kakovost in tudi fizično vzdržljivost. V svoj izredno bogat repertoar je Slovenski oktet letos uvrstil povsem svojevrsten program — skladbe, za katere lahko rečemo, da so pravi biseri vokalnih skladb. To so skladbe, ki so nastale od 13. do konca 16. stoletja. So izključno nabožne vsebine in so pete v latinščini. Spiritual, ali kot ga imenujemo, črna duhovna pesem, je ljudska duhovna pesem severnoameriških kristjanov z besedili iz psalmov in sta rega testamenta. Sam izraz je nastal s skrajšanjem besede spiritual song (duhovna pesem), s katero so v Ameriki prvotno (v 17. stoletju) označevali duhovne pesmi na biblijska besedila. Pojejo se v angleščini.

Pesmi pravoslavne liturgije

so nam po vsej verjetnosti bolj tuje, kot pesmi renesanse, dasi ravno jim je glede na bogastvo njihove melodične in čudovite harmonije, vredno prisluniti in se vanje pogledati.

Slovenski oktet je za izvedbo tega zahtevnega programa res našel ustrezno okolje, hkrati pa tudi primerno inštrumentalno spremljavo. Zahvaljujoč našim prednikom, ki so poskrbeli, da imamo v kraju tudi dovolj kakovostne orgle — delo mojstra Ivana Milavca, z dvema manua-loma, 42. pojočimi in večimi kombinacijskimi registri, so zahtevne orgelske skladbe zablestale v vsem svojem umetniškem sijaju.

Kljub temu, da iz marsikakega stališča koncert kot celoto ocenjujemo v glavnem le z najvišjimi ocenami, je bilo v celotnem programu močno opazno, da so skladbe, ki so bile pete a capella v prezbiteriju, napravile na publiko globlji vtis, ker je bila muzikalnost pevcev izrazitejša. Skladbe z orgelsko spremljavo pa so kljub veliki glasovni obsežnosti pevcev, vsaj kar zadeva vokaliste, na nekaterih mestih seveda neizražite. Težko je namreč le osmim pevcem enačiti se z zvočno zmogljivostjo, ki jo zmore inštrument, kot so orgle.

Prijetno in nepozabno kulturno doživetje, so izvajalci sklenili s pesmijo Antona Foersterja Večerni ave in rusko narodno v priredbi Žarova Večerni zvon in pri poslušalcih vzbudili burno odobravanje. Res, glasbenega učinka, ki smo ga bili Žirovci deležni tega večera, se bomo spominjali še dolgo.

Anton ŽAKELJ

Natečaj

Uredništvo časopisa Žirovski občasnik (ŽO) vabi vse krajanke ter druge posameznike in društva, ki se amatersko ali profesionalno ukvarjajo s fotografijo, da se odzovejo na naslednji

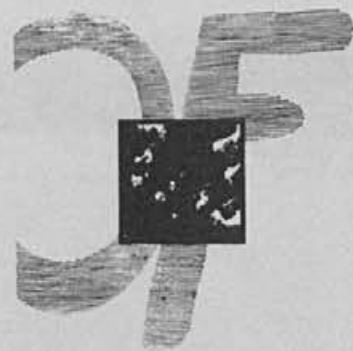
NATEČAJ:

V peti številki ŽO, ki bo izšla ob koncu tega leta, želimo v rubriki »Domoznanstvo« fotografsko predstaviti naselja v okolici Žirov. Gre za vasi in zaselke, ki spadajo v Krajevno skupnost Žiri ali pa so kdaj prej v zgodovini sodila k Žirem. Izvzeta so naselja Dobračeva, Nova vas, Stara vas in Žiri, ki so po novem naselja z uličnim sistemom Žiri. Vseh motivov je tako 35.

KS Žiri:

1. Brekovic
2. Breznica
3. Goropeke
4. Izgorje
5. Jarčja dolina
6. Koprivnik (del)
7. Ledinica
8. Mrzli vrh

Žirovski
OBČASNIK
4/1982

Potrebna sta 2 črnobela posnetka vsakega motiva: prvi naj predstavlja panoramo naselja, drugi pa detajl iz njega po avtorjevi lastni izbiri; prvi naj bo vodoravnega formata v izmeri 13 x 18 cm, drugi pa vodoravnega ali pokončnega formata v enaki izmeri.

Rok za oddajo fotografij je 15. september 1982. Za objavo jih bo nato izbrala posebna komisija, sestavljena iz dveh članov uredništva in enega priznanega mojstra fotografije. Nagrad ni.

Podrobnejše informacije dajejo člani uredništva Žirovskega občasnika.

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

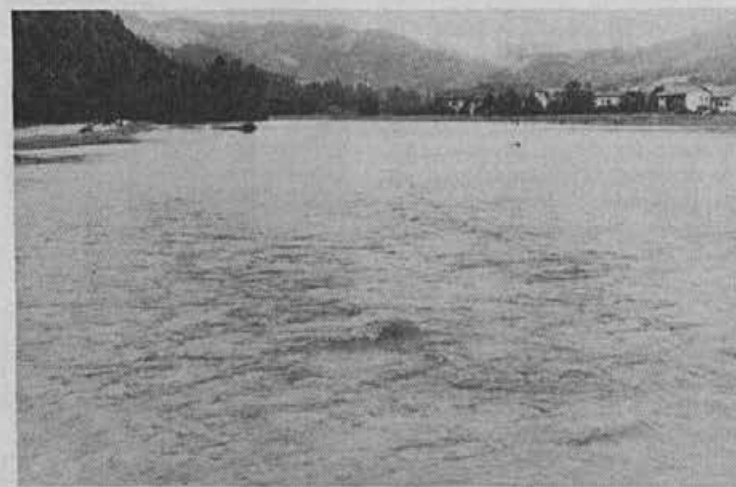

Povodenj

Že naši predniki, ki so poselili obrobja žirovske kotline, so se bali mogočnega Vodovnika, ki je gospodoval vodovjem neba in zemlje. Niso se upali v samo ravnino, saj je Vodovnik ob svojih deževnih navalih ogrožal človeška bivališča in njegovo imetje, kar je s svojim umom in rokami pridobil za svoj življenjski obsto. Rušil je bregove, odnašal rodovitno prst, ruval drevesa in grmovje, ter nanašal kamenje in blato na ravnico.

Dve taki katastrofalni povodnji iz polpretekle dobe sta bili leta 1925 in leta 1926. Od prejšnjih pa žal ni niti ustreznih pisanih ali ustnih podatkov, ker so bili vmes tudi veliki požari, in so morebitni zapisi zgoreli. Ob sprostitvi deževnih oblakov v letih 1925 in 1926 nad polhograjskim, žirovskim in rovtarskim hribovjem, je

s kamenjem in prodom in kmetijstvo se celih dvajset let ni opomoglo. Obakrat je odneslo tudi jez s hidrocentralo na Fužinah, ki so jo zgradili napredni žirovski ljudje in je pomenila velik korak k razvoju žirovskega gospodarstva. Dvakratno rušenje jez v električne centrale je bila takrat tudi najhujša katastrofa za žirovsko gospodarstvo. Žirovce, ki so obakrat s svojim deležem in jamstvom zgradili jez s centralo, je postavilo na rob propada in uboštva. Za las je manjkalo, da niso vsi kmetje, ki so sodelovali pri gradnji tega energetskega objekta, prišli na boben, da o čezmernem izsekovanju gozdov in razprodaji imetja raje molčimo. Rešila jih je šele zemljiška zaščita nekaj let pozneje, ki je bila namenjena predvsem zaščititi srbskih kmetov, ki so zašli v brezupen gospodarski položaj v tedanji kraljevini Jugoslaviji.

dobesedno zalilo žirovsko dolino. Zemeljski plazovi s pobočij so drseli v dolino in struge vodnih tokov, spotoma pa je vodna stihija odnašala tudi človeška bivališča z živino in opremo vred, tudi marsikatero človeško življenje je utonilo v kalnih valovih. Hudourniki so odnašali cele nižje gozdne površine in grmovje, skratka vse, kar so dosegli. Tako je voda takrat odnesla vse mostove do Škofje Loke in nešteto človeških bivališč, uničila ceste in poti... Celo žirovsko dolino je zasulo

Žirovsko gospodarstvo se je po tej hudi katastrofi šele po osvoboditvi, v novi Jugoslaviji začelo spet razvijati. Tako se ni čuditi, da so si vsi načrtovalci in urbanisti, ki so bili dolžni razmišljati o razvoju Žirov pulili lase. Toda nihče ni dovolj računal v marljivost žirovskega človeka, ki se je opomogel po obeh vojnah in katastrofalnih poplavih. Ljudje so z mukami čistili in urejevali razdejanje, ki so ga povzročili Rakulk, Plastuhova in Melcova grapa, katere so s pomočjo

države uredili že v stari Jugoslaviji. Uredili so strugi Sore in Račeve skozi naselje. Medtem ko struga Račeve obvlada svoje vodovje tudi ob nalivih, struga Sore ob najvišjih vodnih ujmah sprejme komaj tretjino vodne mase, ostalo pa se razlije čez bregove in poplavlja naselje. Plastuhovo in Melcovo grapo, ki sta imeli največjo rušilno moč, so ukrotili z betonskimi in lesenimi pregradami. Lesene pregrade so do danes že strohnele, nekatere so nadomestili z betonskimi. Rakulk, ki je poplavljal in močviril osrednji del žirovske ravnine, so po osvoboditvi še regulirali tudi v spodnjem delu. Priprave za učinkovito ureditev poplavnega območja reke Sore, ki zajema nekaj sto hektarov in nekajkrat letno ogroža tudi glavne prometne poti, pa se vlečejo že dolga desetletja, zemljišča, ki bi bila primerna za učinkovito strojno kmetijsko obdelavo, ne morejo služiti za pridobivanje hrane in živinske krme.

Po hudi poplavi pred dvajsetimi leti, ko smo morali reševati družbeno in zasebno imetje, so se letos v soboto, 12. junija po nekajdnevem deževju proti večeru začeli zbirati težki, temni kopasti oblaki na južni strani žirovske doline. Proti Rovtam in Zavrtaču se je čedalje huje in pogosteje bliskalo in zamolklo grmelo. Dva različna zračna tokova sta vrtinčila in zadrževala goste oblake nad razvodjem Ljublanice, Poljanske Sore in Idrjice in niso obetali nič dobrega. Prebivalci Polhograjskega hribovja, Rovt, Zavrtača in dalje preko Godoviča, Črnega vrha in Zadloga nad Idrjo so s strahom pričakovali, kaj bo. In res, že po enajsti uri zvečer se je začela usipati sodra in močni deževni nalivi so zajeli vse območje. Drevesa niso prenesla toliko vode in marsikatero se je zrušilo. Nenadoma je bila voda povsod. Kraški tereni med Zadlogom, Zavrtačem ter dalje proti Polhovemu Gradcu, kjer so številne vrtače in zaprte kraške doline, so bile v hipu ogromna več metrov globoka jezera. Kjer pa je voda lahko nemoteno odtekala, je v trenutku spremenila struge dotlej pohlavnih potočkov v narasle reke. Mirni studenčki s pobočij pa so narasli v potoke. Struge Gradašnice, Horjulščice, Podlipščice, Račeve, Sore in Idrjice so se v svojem gornjem toku spremenile v silovite veletoke, kakor bi nenadoma popustil ogromen jez. Ta nenadna vodna ujma je odnašala s seboj

vse, kar je dosegla. Rušila je bregove in drevje, odnašala drva, hlode, deske in tramovje, podirala mostove in odnašala avtomobile, gradbeni material, kmetijske naprave in stroje, poplavlja naselja, zalila kleti in stanovanja. Nekatera naselja so bila celih deset ur odrezana od sveta.

Narasli reki Račeva in Sora sta odnesli kar osem v glavnem lesenih mostov, poškodovani pa so bili tudi novi betonski mostovi. K sreči so to pot hudourniške grape izpod Žirovskega vrha kolikor toliko prizanesle žirovski dolini, drugače bi se ponovila tragedija iz leta 1926. Tako to pot slovenskim časopisom ni bilo treba napisati, da Žirov ni več, kot so to napravili 1926. leta.

Po splošnih ocenah je napravila povodenj čez 50 milijonov škode, da o drugi škodi, ki jo ne bo nihče priznal in zapisal, niti ne govorimo, saj vsak prebivalec naše krajevske skupnosti poskuša sam odpraviti škodo v svojem okolju, ne da bi to javno razglašal. Očitno je, da terja ureditev struge Sore in Račeve čimprejšno rešitev, da pa pri tem ne smemo zanemarjati drugih pritokov, saj, če so to pot prizanesli Rakulk, Plastuhova grapa, Melcova in Snopkova grapa, bodo morda drugič pokazale svojo moč.

Ivan REVEN

Ulice tudi v praksi

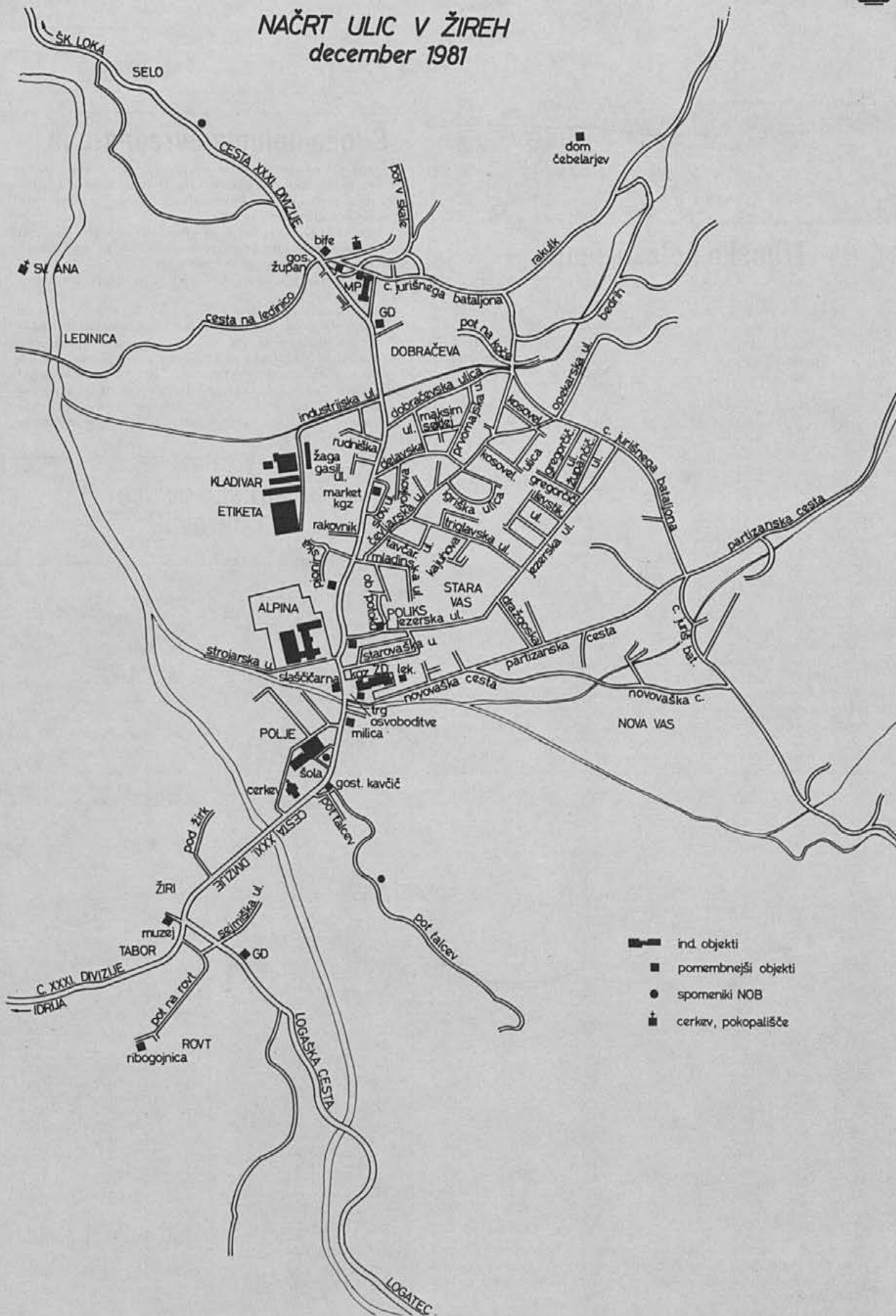
Pred približno pol leta smo vas že obvestili, da je Občinska skupščina Škofje Loka sklenila uvesti v Žireh ulični sistem. Letos do novega leta moramo ta sklep izvesti tudi v praksi. Geodetska uprava je pripravila že vse potrebno in še ta mesec bodo vsa gospodinjstva, oz. lastniki hiš, dobili odločbo, na podlagi katere boste dvignili hišno številko in jo pritrdili.

Pri tem bodite pozorni na navodilo, ki bo priloženo odločbi.

Torej po dolgih letih bomo vendarle v Žireh imeli bolj urejeno naselje, za kar velja priznanje turističnemu društvu, ki je akcijo začelo.

NAČRT ULIC V ŽIREH december 1981

- ind. objekti
- pomembnejši objekti
- spomeniki NOB
- cerkev, pokopališče

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Trimsko kolesarjenje

Resda je tokrat šlo predvsem za tekmovanje tistih kolesarjev, ki so nekoliko bolje opremljeni, saj je Smučarski klub Alpina — tekaška sekcija, organiziral 5. junija tekmovanje na kronometer na relaciji Žiri—Račeva.

Kdo bi si mislil, da je v Žireh sploh toliko kolesarjev z dirkalnimi kolesi in kdo vse se s kolesarjenjem ukvarja. Med nastopajočimi so bili tako učenci osnovne šole, kot 50-letniki.

Rezultati:

Med pionirji je zmagal Tomaž Pišljak s časom 10 min. in 36 sek., drugi je bil Matej Oblak iz Gorenje vasi in tretji Primož Kopač iz Žirov.

Med starejšimi pionirji pa je zmagal Zdravko Božnar, Sava Kranj, s časom 9 min. 53 sek., drugi je bil Matjaž Šifrar iz Gorenje vasi in tretji Peter Cankar iz Žirovskega vrha s časom 10. min in 17 sek.

Med člani pa je bil prvi Milan Frelj »Jakob Štucin« s časom 8 min. 28 sek., pred Janezom Udovičem iz istega kluba

Tudi Adolf Križnar se je preizkusil

in Lojzetom Oblakom iz Alpine, ki je progo prevozil v 8 minutah in 35 sekundah.

Organizatorje velja za prizadevanje pohvaliti, predlagamo pa, da bi drugič organizirali tekmovanje tudi za kolesarje, ki nimajo dirkalnih koles ali pa mogoče množično kolesarjenje z izletom.

N. P.

Škoda deloma ovrednotena

Takoj po poplavih se je na izredni seji sestal izvršni svet SO Škofja Loka. Imenoval je posebno komisijo, ki je pregledala poškodovane komunalne in druge objekte, mostove, poti, zemljiške površine.

Ugotovila je, da je samo na mostovih in poteh škode za okoli 14 milijonov, na kmetijskih površinah pa za 10 milijonov dinarjev. V to pa ni všteta škoda, ki je nastala na vodovodnem omrežju in pa škoda, ki so jo utrpeli posamezniki.

Tudi Žirovci smo sami hitro poprijeli za delo. Krajanje so se hitro dogovarjali in z lastnimi silami poskušali obnoviti, kar so lahko sami. Pri tem velja omeniti organizacijo ZSMS iz Alpine, ki je ponudila pomoč vsem posameznikom ali skupinam na krajevni skupnosti. Žal, zataknilo se je pri organizaciji akcij, saj ne svet krajevne skupnosti, ne krajevna konferenca SZDL, ne kmetijska zadruga, niso dovolj koordinirale akcij. Tako je organizacija bolj v rokah posameznikov in skupin občanov.

Za mrliško vežico so darovali

Ob smrti Milan Poljanška so darovali 200 din:

Viktor Štajer, Jože Poljanšek, Rado Poljanšek, Alojz Poljanšek, Franc Naglič, Janez Kav-

čič, Pavel Kavčič, Bogomir Cokan, Jože Padovec

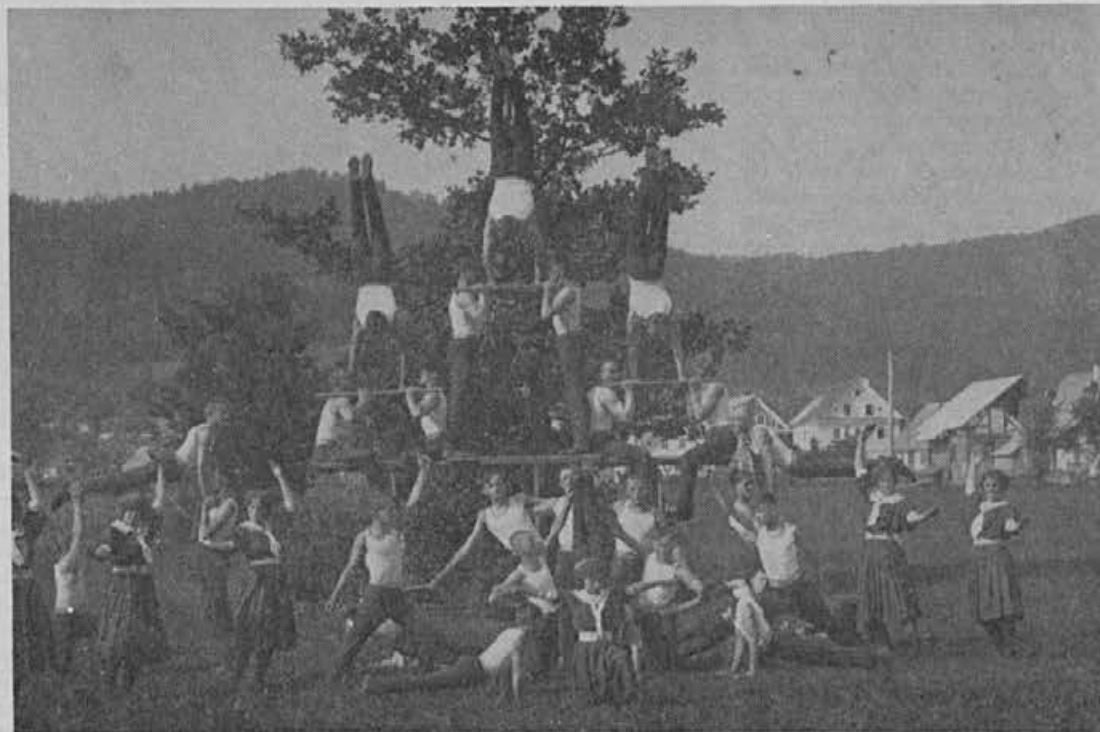
Odbor Zveze borcev 1.100.— dinarjev, namesto venca — članici Marjani Pivk iz Račeve 20.

Antonija Disič — 1.000.— dinarjev, ob smrti mame Frančiške Kavčič

Ivanka Blažič, 1.000.— dinarjev, namesto cvetja ob smrti Marije Hribernik

Desa Rupert — 1.000.— dinarjev, namesto venca ob smrti Marije Hribernik

NE
POZABIMO

Na zadnji fotografiji so nekateri trubači že razpoznavni. Poleg Leandra Mlinarja, ki sedi, je na levi strani zadaj Franc Peternelj (Kovačev), v sredini pa Jožek Katretn z Vrha.

Takole so znali telovaditi nekdanje. Vprašanje za vas: Kdaj se je to dogajalo in kdo so telovadci na sliki.

»DELO-ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Stara vas 23, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi: TOZD Proizvodnjo, TOZD Prodajo in Delovno skupnost skupnih služb. — Ureja ga uredniški odbor: Anica Govekar, Rado Kavčič, Anton Eniko, Srečko Erznožnik, Ivan Reven, Mišo Čepelak, Anuška Kavčič — tehnični urednik, Nejko Podobnik glavni in odgovorni urednik. — Izhaja mesečno, naklada 2000 izvodov. Fotografije: Brigita Grošelj. Tisk TK Gorenjski tisk, Kranj